

KIRKKOJÄRVEN KOULUN
VALINNAISET AINEET 4.- 9.LK
JA
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET
TUNNIT 8.- 9.LK
2022 – 2023

Sisällys

VALINNAISET AINEET	5
Luokkataso: 4. – 6. luokka / 1vvh	5
Draama.....	5
Kivoja käsitöitä.....	5
Kovia käsitöitä.....	6
Kuvataide: Arkkitehtuuria	7
Kuvataide	7
Liikunta.....	8
Lukuklaani	9
Musiikki: Bändisoitto.....	10
Robottiikan alkumetrit	10
Tapahtuma- ja yrittäjyyskurssi	10
Luokkataso: 7. luokka / 1vvh	12
Antiikin historia	12
Ekokokin välipalat	12
Kaiutinrakennus	13
Kasva urheilijaksi (URHEA)	13
Ompele lemmikille	14
Kokeileva kuvis.....	15
Pelien maailma.....	15
Sanataidetta.....	16
Tapahtuma- ja yrittäjyyskurssi	16
Musa soimaan!.....	17
Luokkataso 8. – 9. luokka / 2vvh	18
B2-saksa	18

Digiosaamisen kehittäminen.....	18
Draama.....	19
Kotitalous valinnaisena aineena	19
Kuvataide: Kuvistekniikoita syvemmin	19
Liikunnan pitkä valinnainen aine.....	20
Musiikki: Musiikin työpaja	21
Tekninen työ	21
Tekstiilityö valinnaisena aineena	22
Luokkataso 8. luokka / 1vvh	24
MAANTIETO: Tähtitiede	24
KERHO-OHJAAJAN KURSSI	24
KOTITALOUS: Leivonnan perusteet.....	25
KUVATAIDE: PIMA eli piirustus ja maalaus	25
LIIKUNTA: Pelikurssi	26
LIIKUNTA: URHEA yleisvalmennuskurssi	26
MUSIIKKI	27
TEKSTIILITYÖ: Kivat käsityöt.....	27
YRITTÄJYYS	28
TEPPO.....	29
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET TUNNIT	30
Luokkataso: 8. – 9. luokka / 2vvh	30
Kotitalous	30
Peruskuvista	30
Käsityö.....	31
Liikunta.....	32
Musiikki.....	32
Luokkataso: 9. luokka / 1vvh	34
KOTITALOUS.....	34

KUVATAIDE.....	34
KÄSITYÖ.....	34
LIIKUNTA	34
MUSIIKKI	34

VALINNAISET AINEET

Luokkataso: 4. – 6. luokka / 1vvh

Lyhyt valinnainen aine arvioidaan sanallisesti:

- OEH Olet saavuttanut tavoitteet erittäin hyvin.
- OH Olet saavuttanut tavoitteet hyvin.
- OMH Olet saavuttanut tavoitteet melko hyvin.
- OS Olet saavuttanut tavoitteet osittain.
- ES Et ole saavuttanut tavoitteita.

Draama

Tavoitteet:

Draamassa kehitetään itseilmaisua ja rohkeutta turvallisessa ympäristössä. Tavoitteena on itseluottamuksen vahvistaminen ja ilmaisun ilon löytäminen. Harjoitellaan monipuolistesti esiintymistilanteita pienryhmissä sekä valmistetaan yksi tai kaksi yhteistä esitystä koulun tilaisuuksiin.

Sisällöt:

Esiintymisen ja esittämisen harjoittelua yksittäin, pareina ja pienryhmässä. Materiaaleina kansansadut, tarinat, runot ja itse keksityt, lyhyet esitykset sekä leikit.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kivoja käsitöitä

Tavoitteet:

Oppilas suunnittelee omaa työskentelyään.

Oppilas osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja.

Oppilaan tavoitteet ovat realistisia ja hän työskentelee käsityöprosessin mukaisesti.

Oppilas arvioi realistisesti oppimistaan.

Oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja tekniikoita ja osaa käyttää niitä valmistaessaan suunnittelemaansa tuotteita tai teoksia.

Oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja esittää ideansa selkeästi ja esteettisesti, toimivuus huomioiden.

Oppilas osaa arvioida riskejä ja vaaroja sekä toimia niitä välttämällä.

Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa yksin ja yhdessä toisten kanssa. suunnittelussa, käsityöprosessin dokumentoinnissa ja itse käsityön tuottamisessa.

Oppilas osaa esimerkkien avulla kuvailla kädentaitojen merkitystä arjessa, yhteiskunnassa ja työelämässä.

Oppilas osaa perustella käsityön merkityksen kestäväälle elämäntavalle ja tehdä valintoja perustelujensa mukaisesti.

Sisältö:

Kivoja käsitöitä -oppitunneilla omin käsin tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa. Työt ovat sopivan helppoja ja nopeasti valmistuvia. Työskentely alkaa yhteisestä teemasta ja tekniikasta, esim. "Pehmohahmo huovuttamalla", "tilkut talteen ommelen" yms. Ideoimme yhdessä teemaan sopivia käsitöitä, joista oppilas valitsee itseään kiinnostavimman ja jatkojalostaa siitä oman käsityösuunnitelman. Oppilas valmistaa tuotteen tai teoksen oman suunnitelman pohjalta.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kovia käsitöitä

Tavoitteet:

Laaja-alaiset tavoitteet:

- ajattelun ja oppimaan oppimisen kehittäminen,
- kulttuurinen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun kehittäminen
- monilukutaidon vahvistaminen
- tieto- ja viestintäteknologinen osaamisen vahvistaminen

Oppiainekohtaiset tavoitteet:

- oppilas oppii arvostamaan pitkäjänteistä työskentelyä sekä arvostamaan kentensä jälkeä
- oppilas oppii avaruudellista hahmottamista sekä ongelmanratkaisutaitoja
- oppilas oppii kantamaan vastuuta omasta ja yhteisestä työstä sekä kehittää tunteaitojaan ja sosiaalisia taitojaan
- oppilas oppii tarttumaan asioihin aloitteellisesti ja etsimään erilaisia vaihtoehtoja

Sisältö:

Harjoitellaan erilaisia käsityön kovien materiaalien työtapoja sekä erilaisten materiaalien hyödyntämistä omissa töissä. Opittujen tekniikoiden ja taitojen syventäminen sekä uusien taitojen harjoittelu. Oman työn suunnittelu, toteutus ja arviointi.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kuvataide: Arkkitehtuuria

Tavoitteet:

Laaja-alaisina tavoitteina on tukea ihmisenä kasvamista, kulttuuri-identiteetin muodostumista, osallistuvaa kansalaisuutta, oppia vastuuta ympäristöstä ja kestävästä tulevaisuudesta, harjaannuttaa kädentaitoja ja havainnointikykyä.

Oppiainekohtaiset tavoitteet, jotka arvioidaan viisiportaisella asteikolla lukuvuositodistuksessa:

- Oppilas oppii työskentelemään yksin ja yhdessä eri kokoisissa ryhmissä.
- Oppilas oppii suunnittelemaan omaa työtään piirtäen ja ideoimalla.
- Oppilas oppii käden ja silmän yhteistyötä rakentelemalla tuotoksia eri materiaaleista.
- Oppilas oppii rakenteluun liittyvää peruskäsitteistöä.
- Oppilas oppii välineiden tarkoituksenmukaista käyttöä.
- Oppilas oppii tekemään vihkotyötä.
- Oppilas oppii arvostamaan omaa ja muiden tuotoksia.

Sisältö:

Arkkitehtuurin peruskäsitteistöön tutustumista, asumis- ja kaupunkiympäristön havainnointia ja rakentelua esim. kierrätysmateriaaleja hyödyntäen.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kuvataide

Tavoitteet:

Laaja-alaisina tavoitteina on tukea ihmisenä kasvamista, kulttuuri-identiteetin muodostumista, osallistuvaa kansalaisuutta, oppia vastuuta ympäristöstä ja kestävästä tulevaisuudesta, harjaannuttaa kädentaitoja ja havainnointikykyä.

Oppiainekohtaiset tavoitteet, jotka arvioidaan viisiportaisella asteikolla lukuvuositodistuksessa:

- Tavoitteena on kehittää oppilaan omaa kuvallista ilmaisua monipuolisin menetelmin ja välinein.
- Tavoitteena on oppia välineiden tarkoituksenmukaista käyttöä.
- Tavoitteena on kehittää oppilaan luovaa ongelmanratkaisukykyä, ympäristön havainnointia sekä käden ja silmän yhteistyötä.
- Tavoitteena on sosiaalisten taitojen kehittyminen ja kuvataideprosessista ja lopputuotoksesta keskustelemisen harjoittelu. Näin oppilas oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä.
- Tavoitteena on kuvataideprosessin ja -työn suunnittelu, toteuttaminen ja itsearviointi.

Sisältö:

Valinnaiskurssilla syvennetään aiemmin opittuja kuvantekemisen taitoja ja harjoitellaan uusia taitoja monipuolisin menetelmin ja tekniikoin. Oppilastyöt sisältävän mm. maalausta, piirtämistä, savitöitä, rakentelua ja askartelua. Tutustutaan taidehistoriaan ja kuvataiteen eri tyyliin pieninä makupaloina. Dokumentoidaan työt tieto- ja viestintäteknologisia laitteita hyödyntäen.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Liikunta

Tavoitteet:

Oppilas liikkuu monipuolisesti ja aktiivisesti. Hän harjaannuttaa sekä fyysistä, sosiaalista että psyykkistä toimintakykyään liikunnan opetus suunnitelman tavoitteiden suuntaisesti.

Oppilas harjoittelee erityisesti ryhmässä toimimista. Tavoitteena on liikkua reilun pelin sääntöjä noudattaen ja toisia oppilaita kannustaen.

Oppilas rohkaistuu ottamaan vastuuta lyhyen liikuntahetken suunnittelusta.

Oppilaalla on liikuntaan sopiva vaatetus.

Sisältö:

Valinnaisen liikunnan tunneilla liikutaan monipuolisesti sekä ulkona että sisällä. Painopiste on erilaisissa joukkuepeleissä ja -leikeissä. Tunneilla pelaamme esim. pesäpalloa, käsipalloa, sulkapalloa ja koripalloa sekä erilaisia viitepelejä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Lukuklaani

Tavoitteet:

Laaja-alaiset tavoitteet:

- ajattelun ja oppimaan oppimisen kehittäminen,
- kulttuurinen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun kehittäminen
- monilukutaidon vahvistaminen
- tieto- ja viestintäteknologinen osaamisen vahvistaminen

Oppiainekohtaiset tavoitteet:

- oppilas oppii lisää kirjallisuudesta ja laajentaa omia lukumieltymyksiä
- oppilas oppii yhteisöllistä lukemista lukupiirissä tai parilukemisena
- oppilas oppii lukukokemuksen dramatisointia, kuvittamista ja kirjoittamaan omia tuotoksia luetun pohjalta
- oppilas oppii toimimaan koulukirjastossa ja osallistumaan koulun lukuviikkoon liittyviin tempauksiin

Sisältö:

Luetaan monipuolisesti ja keskustellaan luetusta lasten- ja nuortenkirjallisuudesta. Tehdään kirjavinkkauksia ja kirjatrailereita. Harjoitellaan myös kirjoittamista ja dramatisointia lukukokemuksen perusteella.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Musiikki: Bändisoitto

Tavoitteet:

Oppilas oppii soittamaan soinnut D, G ja A. Oppilas oppii hahmottamaan kappaleen perussykkeen ja oppii peruskompin. Oppilas harjaantuu toimimaan osana musisoivaa ryhmää. Oppilas oppii uusia kappaleita ja rohkaistuu laulamaan mikrofoniiin.

Sisältö:

Tunneilla musisoidaan paljon bändisoittimin ja perehdytään populaarimusiikin soittamiseen koulusoittimien avulla. (rummut, basso, laulumikit, rytmisoittimet, mahdollisuuksien mukaan akustinen kitara ja kosketinsoittimien perusteet). Hieman musiikin teoriaa.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Robottiikan alkumetrit

Tavoitteet:

Kurssin suoritettuaan oppilas osaa rakentaa ja ohjelmoida yksinkertaisia tehtäviä suorittavan robotin sekä ymmärtää, mihin robotiikka ja automatiikka perustuvat. L1-7.

Sisältö:

Kurssilainen tutustuu robotiikkaan ja ohjelmoinnin perusteisiin LEGO Mindstorm- ja Robbo -rakentelualustojen avulla. Kurssille osallistuvalla ei tarvitse olla aiempaa kokemusta ohjelmoinnista. Haastetta riittää kuitenkin tarvittaessa kokeneemmallekin. Robotiikan kursilla kokeillaan, miten yksinkertaiset ohjelmointikäskyt saavat mekaanisen osan liikkeeseen ohjelmoitavan alustan avulla. Samalla kehittyvät myös kädentaidot robottien runkojen osia yhdistettäessä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Tapahtuma- ja yrittäjyyskurssi

Luokkataso: 6

Tavoitteet:

Oppilas osaa toimia ryhmässä aktiivisesti ja osana ryhmää. Oppilas osaa neuvotella ja tehdä kompromisseja ryhmän muiden toimijoiden kanssa. Oppilas kantaa vastuun omasta alueestaan.

Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja käyttää niitä suunnittelutyössä.

Oppilas osaa arvioida tapahtuman järjestämiseen tarvittavia resursseja, tunteja ja materiaaleja.

Oppilas työskentelee tavoitteellisesti yhteisen hyvän vuoksi.

Oppilas toteuttaa kokonaisen tapahtumasuunnitteluprosessin ja arvioi osaamistaan prosessin eri vaiheissa.

Oppilas reflektoi muiden ryhmän jäsenten kanssa.

Oppilas tietää kuinka tapahtumista tulee tiedottaa, kuinka tapahtumaa mainostetaan/markkinoidaan muille ja osaa aikatauluttaa tapahtuman kulun.

Sisältö:

Oppilaat saavat ideoida, suunnitella ja organisoida tapahtuman ja toteuttaa sen koulussa. Tapahtuma tulee olla suunnattu omalle kouluyhteisölle ja se voidaan järjestää joko kouluajalla tai kouluajan ulkopuolella. Kurssin oppilaat vastaavat ideoinnista, suunnittelu- ja toteutustyön jakamisesta, mainonnasta ja markkinoinnista, suunnitellun aikataulutuksesta sekä lopuksi tapahtuman järjestämisestä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Luokkataso: 7. luokka / 1vvh

Lyhyt valinnainen aine arvioidaan sanallisesti:

- OEH Olet saavuttanut tavoitteet erittäin hyvin.
- OH Olet saavuttanut tavoitteet hyvin.
- OMH Olet saavuttanut tavoitteet melko hyvin.
- OS Olet saavuttanut tavoitteet osittain.
- ES Et ole saavuttanut tavoitteita.

Antiikin historia

Tavoitteet:

Oppilas oppii hahmottamaan antiikin maailman monipuolisena kokonaisuutena. Oppilas oppii tuntemaan antiikin ajan merkityksen länsimaisessa sivistyksessä Oppilas saa taustatietoja filosofian opiskelua varten. Oppilas oppii näkemään kulttuurisen historiallisen jatkumon antiikista omaan aikaamme asti ja tutustuu moniin mielenkiintoisiin ilmiöihin. Oppilas saa kurssilla myös tietoja filosofian ja eri taiteenlajien synnystä ja historiasta.

Sisältö:

Kurssin aikana käydään läpi antiikin Egyptin, Kreikan ja Rooman historiaa, tutustutaan niiden kulttuureihin, filosofiaan ja merkitykseen tänä päivänä. Aiheina esim. hieroglyfit, olympialaiset, demokratian synty ja Pompeijin tuho. Aiheita käsitellään monipuolisesti ja elämyksellisesti

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Ekokokin välipalat

Tavoitteet:

Oppilas osaa suunnitella ja organisoida työskentelyään.

Oppilas osaa työskennellä sekä yksin että ryhmässä toiset huomioon ottaen.

Oppilas osallistuu aktiivisesti ryhmän työskentelyyn ja ilmaisee rakentavasti omat ajatuksensa.

Oppilas ottaa vastuuta ajankäytöstä ja töiden loppuun saattamisesta.

Oppilas osaa valita ja käyttää kestävän kulutuksen mukaisesti eri raaka-aineita, työvälineitä ja -menetelmiä.

Oppilas ymmärtää aihepiirin keskeiset käsitteet.

Oppilas osaa kiinnittää huomiota ekologisuuteen arjen eri toiminnoissa sekä tehdä kestäviä valintoja.

Sisältö:

Kurssi herättelee oppilasta tekemään arkeen liittyviä valintoja kestävän kehityksen ja eettisen kuluttamisen kannalta. Tutuksi tulevat mm. kestävä kehitys, kierrättäminen, energian säästäminen, ruoan elinkaari, hiilijalanjälki, hävikkiruoka, lähi- ja luomuruoka sekä kasvisproteiinivalmisteet. Lisäksi tutustumme hyönteisten ravintokäyttöön.

Käytännössä opetellaan ekotehokasta ruoanvalmistusta ja valmistamme erilaisia välipaloja monipuolisista ruoka-aineista.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kaiutinrakennus

Tavoitteet:

Oppilas harjoittelee aktiivisesti oman tuotteen ja työskentelyn suunnittelua. Hän opettelee valitsemaan esteettisen ja toimivan lopputuloksen kannalta tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja tekniikoita sekä harjoittelee tieto- ja viestintäteknologian käyttöä. Oppilas osaa toimia yksin ja ryhmässä turvallisesti työskennellen.

Sisältö:

Valinnaisaineessa tutustutaan kaiuttimen toimintaperiaatteeseen sekä suunnitellaan ja valmistetaan toimiva kaiutin. Prosessin aikana opetellaan virtapiirin valmistamista ja testaamista sekä harjoitellaan tuotteen suunnittelun perusteita sekä oman suunnitelman mukaisen kotelon valmistamista puu- ja muovimateriaaleista. Käsityöprosessin aikana kerrataan ja syvennetään osaamista työstökoneiden käytössä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kasva urheilijaksi (URHEA)

Sisältö:

Kasva urheilijaksi -yleisvalmennus on osa Suomen Olympiakomitean Urheiluakatemiaohjelmaa, joka koordinoi valtakunnallista urheiluyläkoulutoimintaa. Seitsemännellä luokalla yleisvalmennus keskittyy nuorten urheilijoiden ja urheilullisesta elämäntavasta kiinnostuneiden nuorien perusliikuntataitojen kehittämiseen. Sisällöissä

korostuvat etenkin motorisista perustaidoista liikkumistaidot ja tasapainotaidot. Fyysisistä ominaisuuksista painotetaan nopeutta ja liikkuvuutta. Kurssi tukee urheilusta innostuneen nuoren kasvua terveeksi urheilijaksi, edistää oppilaan hyvinvointia. Lukuvuosi on jaettu neljään jaksoon. Sisältö rakentuu liikunnan OPS 2016 mukaisesti. Painopiste on motoristen taitojen oppimisessa. Tunneilla pyritään saamaan paljon toistoja ja liikettä. Kaikille oppilaille tarjotaan omiin taitoihin nähden sopivan haastavaa toimintaa ja omaa kehittymistä seuraten.

Mikäli valitset 7.lk lyhytvalinnaiseksi URHEA-kurssin, kurssi jatkuu automaattisesti 8. luokan lyhytvalinnaiskurssina eli 8. luokalle et voi enää valita lyhyttä valinnaista ainetta.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Ompele lemmikille

Tavoitteet:

Oppilas suunnittelee omaa työskentelyään. Oppilas osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja. Oppilaan tavoitteet ovat realistisia ja hän työskentelee käsityöprosessin mukaisesti. Oppilas arvioi realistisesti oppimistaan. Oppilas osaa valita taroituksenmukaisia materiaaleja ja tekniikoita ja osaa käyttää niitä valmistaessaan suunnittelemaansa tuotteita tai teoksia. Oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja esittää ideansa selkeästi ja esteettisesti, toimivuus huomioiden. Oppilas osaa arvioida riskejä ja vaaroja sekä toimia niitä välttämällä. Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa yksin ja yhdessä toisten kanssa. suunnittelussa, käsityöprosessin dokumentoinnissa ja itse käsityön tuottamisessa. Oppilas osaa esimerkkien avulla kuvailla kädentaitojen merkitystä arjessa, yhteiskunnassa ja työelämässä. Oppilas osaa perustella käsityön merkityksen kestäväälle elämäntavalle ja tehdä valintoja perustelujensa mukaisesti.

Sisältö:

Oppilas suunnittelee ja mitoittaa koiranvaatteen sekä ottaa huomioon koirarodun ominaispiirteet. Hän oppii muokkaamaan kaavaa, valitsemaan käyttötarkoitukseen sopivan kankaan tai langan, suunnittelemaan työjärjestyksen ja valmistamaan koiranvaatteen oman suunnitelman ja ohjeen mukaan.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Kokeileva kuvis

Tavoitteet: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Kerrataan ja syvennetään entisiä kuvataiteen tietoja ja taitoja sekä opetellaan uutta. Haastetaan itseä uteliaaseen ja ennakkoluulottomaan ja kokeilevaan kuvantekemiseen sekä erilaisten kuvakulttuurien tutkimiseen omien edellytysten mukaan omalla tyyllillä.

Harjoitellaan tavoitteiden asettamista ja oman edistymisen ja oppimisen arviointia.

Sisältö:

Kurssin sisällöt ja teemat voidaan rakentaa oppilaiden toiveiden mukaan.

Esim. piirustus, maalaus, kuvaveisto, savityöt, digitaaliset ja kokeilevat menetelmät, monialaiset oppimiskokonaisuudet.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Pelien maailma

Tavoitteet:

Kurssilla tutustutaan pelaamiseen sen monessa merkityksessä ja pyritään luomaan oma peli-idea sekä toteuttamaan se. L1-7.

Kurssin aikana oppilas

- Tutustuu eri tyyppisiin peleihin monipuolisesti ja oppii suhtautumaan laajakatseisesti erilaisiin pelaamisen muotoihin
- Laajentaa omaa pelaamiseen liittyvää näkemys- ja kokemusmaailmaansa
  - Jakaa omia pelaamiseen ja peleihin liittyviä kokemuksiaan ja näkökulmiaan muun ryhmän kanssa
- Arvioi pelien ominaisuuksia ja hyötyjä erilaisista näkökulmista
- Toteuttaa oman peli-idean (esimerkiksi lauta-, kortti-, tai mobiilipelin muodossa).

Sisältö:

Pelien maailman sisältö alkaa lautapeleistä jatkuen tietokone- ja mobiilipeleihin. Kurssilla nuorille tuttu pelimaailma ohjataan ja valjastetaan ongelmanratkaisuun ja oppimiseen. Samalla tutustutaan pelien suunnitteluun ja toteuttamiseen esimerkiksi jonkin pelifirman kautta. Kurssin aikana luodaan oma peli-idea, jonka toteuttamisessa voidaan hyödyntää käsityöluokan monipuolisia työstövälineitä (laserleikkuri/3d-tulostin ym.), tai tietokonepohjaisia ohjelmointialustoja.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Sanataidetta

Tavoitteet:

Luovan kirjoittamisen tavoitteena on edistää oppilaiden luovuutta ja kykyä ilmaista itseään. Kurssilla vahvistetaan paitsi omaa taiteellista ja kirjallista ilmaisua, myös usko omaan tekemiseen kasvaa. Tavoitteena on löytää kanavia ilmaista itseään monipuolisesti: kirjallisesti, suullisesti ja esimerkiksi kehollisesti draaman kautta. Kurssi antaa oppilaille myös vertaisryhmän, jossa harjoitellaan palautteen antamista ja saamista sekä ryhmässä toimimisen taitoja.

Arviointin kohteena on taiteellinen prosessi ja yhteistyötaidot. Oppilaat saavat teksteistään ja muista tuotoksistaan kirjallista ja suullista palautetta, harjoittelevat itsearviointia ja vertaisarviointia.

Sisältö:

Kurssilla tutustutaan sanataiteen ja fiktion erilaisiin puoliin ja lajityyppeihin aina proosasta, lyriikasta ja draamasta erilaisiin asiateksteihin. Monipuoliset kirjoitus- ja ryhmäharjoitukset kehittävät mielikuvitusta ja minäpystyvyyden tunne kasvaa.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Tapahtuma- ja yrittäjyyskurssi

Tavoitteet:

Oppilas osaa toimia ryhmässä aktiivisesti ja osana ryhmää. Oppilas osaa neuvotella ja tehdä kompromisseja ryhmän muiden toimijoiden kanssa. Oppilas kantaa vastuun omasta alueestaan. Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja käyttää niitä suunnittelutyössä. Oppilas osaa arvioida tapahtuman järjestämiseen tarvittavia resursseja, tunteja ja materiaaleja. Oppilas työskentelee tavoitteellisesti yhteisen hyvän vuoksi. Oppilas toteuttaa kokonaisen tapahtumasuunnitteluprosessin ja arvioi osaamistaan prosessin eri vaiheissa. Oppilas reflektoi muiden ryhmän jäsenten kanssa. Oppilas tietää kuinka tapahtumista tulee tiedottaa, kuinka tapahtumaa mainostetaan/markkinoidaan muille ja osaa aikatauluttaa tapahtuman kulun.

Sisältö:

Oppilaat saavat ideoida, suunnitella ja organisoida tapahtuman ja toteuttaa sen koulussa. Tapahtuma tulee olla suunnattu omalle kouluyhteisölle ja se voidaan järjestää joko kouluajalla tai kouluajan ulkopuolella. Kurssin oppilaat vastaavat ideoinnista, suunnittelu- ja toteutustyön jakamisesta, mainonnasta ja markkinoinnista, suunnittelun aikataulutuksesta sekä lopuksi tapahtuman järjestämisestä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Musa soimaan!

Tavoitteet:

Harjoitellaan ja syvennetään aiemmin hankittuja soitto- ja laulutaitoja. Kurssilla oppilas harjaantuu toimimaan osana musisoivaa ryhmää. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon ja myönteisiin musiikkikokemuksiin.

Sisältö:

Kurssilla teoria jää sivuun ja pyrimme soittamaan yhdessä mahdollisimman paljon. Mikäli haluat syventää soitto- tai laulutaitoasi, niin valitse tämä kurssi! Oppilaiden toiveet opetuksen sisällöstä otetaan hyvin huomioon mm. ohjelmiston suhteen. Laitetaan musa soimaan!

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

Luokkataso 8. – 9. luokka / 2vvh

Pitkät valinnaiset aineet

B2-saksa

Opiskelu perustuu valtakunnalliseen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja Espoon kuntakohtaisiin lisäyksiin, jotka löytyvät linkistä:

https://webfronter.com/espoo/perusopetuksen_ops_2016/

Tavoitteet:

Opitaan saksan kielen sanastoa ja rakenteita. Tutustutaan saksankielisiin maihin ja niiden kulttuureihin. Tavoitteena on, että oppilas rohkaistuu käyttämään kieltä ja luottamaan itseensä kielenkäyttäjänä heti alkeistaidoista lähtien.

Sisältö:

Harjoitellaan kertomaan itsestä, lähiympäristöstä, omasta arjesta, hyvinvoinnista, tunteista ja mielipiteistä, sekä selviytymään erilaisista asioimistilanteista (esim. kahvilassa, ravintolassa ja kaupassa asioiminen, lipunosto, tien neuvominen). Havainnoidaan ja harjoitellaan saksan kielen ääntämistä. Tutustutaan arkielämään ja kulttuuriin saksankielisissä maissa. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa.

Arviointi:

Osaaminen ja työskentely oppitunneilla, kotitehtävät, kokeet sekä pienimuotoiset omat tuotokset. Lisäksi oppilaan itsearviointi. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Digiosaamisen kehittäminen

Tavoitteet:

Valinnaisessa aineessa suoritetaan Tietokoneen käyttäjän A-kortti. Tietokoneen käyttäjän A-kortti on suunnattu henkilölle, joka käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa työssä, opiskelussa ja vapaa-aikana. Sisältö ja vaadittava osaamistaso vastaa työelämän tarpeisiin sisältäen tärkeimmät tietoyhteiskunnan osa-alueet. A-kortti-tutkinnon suorittanut hallitsee sujuvasti käyttämänsä laitteet ja valittujen työvälineohjelmien peruskäytön, tuntee tieto- ja viestintäteknikan peruskäsitteet sekä tunnistaa sen soveltamisalueita. Tutkinto on ohjelmistoriippumaton.

Tutkinnon rakenne: Tietokoneen käyttäjän A-kortti koostuu seitsemästä osiosta eli moduulista.

- Kaikille A-kortin suorittajille pakolliset kolme moduulia ovat: laitteen ja tiedon hallinta, internet ja sähköposti, tekstinkäsittely.
- Vapaavalintaiset moduulit Kirkkojärven koulussa: taulukkolaskenta, esitysgrafiikka, tietoaineistot taulukoissa sekä kuvankäsittely

Arviointi:

Kortti suoritetaan näyttökokeina, joissa arviointi on hyväksytyt/hylätty. Hylätty näyttökoe uusitaan. Todistukseen valinnaisesta aineesta saatavaan arvosanaan vaikuttavat digiosaamisen kehittyminen, tuntityöskentely, näyttökokeiden suorittaminen hyväksytysti sekä oman osaamisen esittäminen lopputyöllä. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Draama

Tavoitteet:

Draamassa kehitetään itseilmaisua ja rohkeutta turvallisessa ympäristössä. Tavoitteena on itseluottamuksen vahvistaminen ja ilmaisun ilon löytäminen. Draamaan voi tulla kuka tahansa lähtötasosta riippumatta.

Sisältö:

Tunneilla improvisoidaan, tehdään draamaharjoituksia, harjoitellaan erilaisia ilmaisukeinoja ja tutustutaan teatteri- ja elokuvailmaisuuksiin. Kurssilla on mahdollisuus toteuttaa esitys yhteisprojektina kuvataiteen valinnaisryhmän kanssa.

Arviointi:

Arvioidaan numeroarvosanalla.

Kotitalous valinnaisena aineena

Tavoitteet:

Tavoitteena on mm. kehittää keittiötyöskentelyä ja oppia tunnistamaan ruoka- ja tapakulttuuri osana identiteettiä, sekä arvostamaan erilaisuutta ja kulttuurillisia eroja.

Sisältö:

Valinnaisen kotitalouden kurssilla perehdytään mm. erityisruokavalioihin, perinteiseen suomalaiseen ruokakulttuuriin, ruokakulttuureihin ympäri maailman sekä maustamiseen. Valinnaisessa kotitaloudessa oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa kurssin sisältöön erilaisten projektien kautta.

Arviointi:

Arvioidaan numeroarvosanalla.

Kuvataide: Kuvistekniikoita syvemmin

Tavoitteet: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Kurssilla painotetaan kuvataiteen klassisia menetelmiä ja kehitetään silmän ja käden yhteistyötä, teknistä taitoa. Tutustutaan syvemmin klassisen kuvataiteen eri tekniikoihin. Syvennetään tietoja taiteen historiasta ja ilmiöistä ja käytetään niitä oman

tekemisen lähteenä. Projektit voivat olla pitkäaikaisia. Opitaan prosessin kuvaamista, omien tavoitteiden asettamista ja arviointia.

Sisällöt esim:

- Piirtämisen eri tekniikat esim. hiili, muste, digitaalinen piirros
- Maalaamisen eri tekniikat esim. akvarelli-, akryyli - ja öljyvärit
- Kuvanveisto
- Taiteen historia, nykyaide
- Mahdolliset näyttely- tai työpajaretket
- Päättötyö eli oma dokumentoitu pidempiaikainen projekti

Arviointi:

Arviointia tapahtuu jatkuvasti opettajan ja oppilaan välisissä keskusteluissa, yhteisissä keskusteluissa ja vertaisarviointina. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Liikunnan pitkä valinnainen aine

Tavoitteet: (L3,L2,L6,L7)

- Ohjata oppilasta syventämään välineiden käsittelytaitojaan eri pallo-, maila- ja viitepelien kautta.
- Kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, kehittämään ja ylläpitämään fyysisiä ominaisuuksiaan
- Ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen
- Auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille
- Tutustuttaa oppilas yleisten liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, tietoihin ja taitoihin, jotta hän saa edellytyksiä löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia

Sisältö:

Maila- ja pallopelit, niiden viitepelit, fyysisen kunnon harjoittaminen niin kehonpaino-harjoituksilla kuin kuntosalikäynneillä. Yleisurheilun vaatimien motoristen taitojen kehittämistä, kamppailulajikokeilua, kiipeilyä. Tutustumme kurssilla uusiin lajeihin paikallisten seurojen tarjonnan mukaisesti.

Arviointi:

Arvioidaan numeroarvosanalla.

Musiikki: Musiikin työpaja

Tavoitteet:

Kurssilla syvennetään aiemmillä vuosiluokilla hankittujen soittimien (rummut, piano, basso, kitara, laulu ym.) taitoja ja opitaan uuttakin myös yhteissoittoa kehittäen. Tavoitteena on luoda joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollista. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon ja myönteisiin musiikkikokemuksiin. L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7.

Sisältö:

Nyt soittamaan! Musiikin työpaja on musisointikurssi. Kurssin *Sisältö:* on enimmäkseen bändisoittoa kevyen musiikin eri tyyleissä (pop, rock, disco jne.), mutta käväisemme myös eri musiikin tyylien (esim. jazz, musikaalit) sekä etnomusiikin (eri maiden musiikit) parissa kurssilaisten omat mieltymykset huomioiden. Soittimina on laulu, kitara, basso, rummut, piano, (syntetisaattori) sekä muut mahdolliset luokasta löytyvät tai sinulle läheiset instrumentit.

Koko ryhmä voi osallistua soitettavien kappaleiden valitaan yhdessä. Ryhmän kiinnostuksen mukaan kurssilla voidaan myös tehdä omia biisejä, äänittää musiikkia tai tehdä musiikkivideoita. Kurssilla voidaan haluttaessa valmistaa esityksiä koulun juhliin ja tilaisuuksiin. Opetus toteutetaan niin, että kaikki pääsevät mukaan lähtötasosta riippumatta. Halu musiikin tekemiseen on ainut asia mitä kurssille osallistumiseen tarvitaan. Soveltuu erinomaisesti myös jo pitkällä musiikin harrastuksessa oleville.

Arviointi:

Oppilas saa palautetta oppimisestaan ja edistymisestään. Arvioinnissa ovat käytössä myös itse- ja vertaisarviointi. Arvioinnin perustana ovat osallistumisaktiivisuus, omien taitojen kehittyminen, asennoituminen sekä toimiminen ryhmän jäsenenä. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Tekninen työ

Tavoitteet:

Tekninen työ antaa tilaisuuden kehittää omia kädentaitoja ja tutustua monipuolisemmin koneisiin ja tekniikkaan työturvallisessa ympäristössä. Kädentaitojen lisäksi oppiaine kehittää suunnittelukykyä ja ongelmanratkaisutaitoa.

Tekninen työ kehittää työturvallisuuden lisäksi etenkin oppilaan kädentaitoja, suunnittelukykyä ja ongelmanratkaisutaitoa. Se on hyvä valinta oppilaalle, joka on kiinnostunut kädentaidoista. Samalla tekninen työ on mukavaa vastapainoa teoria-aineille. Teknisen työn opiskelu antaa hyvän pohjan kaikkiin teknisen alan ammatteihin pyrittäessä ja on muutenkin hyvä oppiaine itsenäiseen ajatteluun ja luovaan toimintaan.

Sisältö:

Valinnainen tekninen työ on jatkoa peruskoulun 3.-7. luokilla annettavalle käsityön opetukselle. Tämä kurssi sopii siis kaikille kädentaidoista kiinnostuneille, aiemmin teknisen tai tekstiilityön valinneille oppilaille.

Valinnaisen teknisen työn tunneilla teet monipuolisia töitä erilaisista materiaaleista. Voit valita oman kiinnostuksesi ja tarpeesi mukaisia töitä puu-, metalli-, elektroniikka- ja muovitöiden parista. Koulun monipuoliset teknisen luokan välineistöt, laser-leikkurista lähtien ovat ohjatusti käytössäsi. Omatekemä ja toimiva kitara / basso on ollut yksi suosituimmista töistä monien muiden töiden rinnalla.

Arviointi:

Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan, ja häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Tekstiilityö valinnaisena aineena

Tavoitteet:

Kurssilla oppilas suunnittelee ja valmistaa tuotteita ja teoksia tekstiilikäsityön uusilla ja ”vanhoilla” tekniikoilla. Tavoitteena on syventää aiemmin opittuja tekstiilikäsityön tekniikoita ja oppia myös uusia, käsityöohjeiden itsenäinen käyttö, työjärjestyksen ymmärtäminen sekä itse tehdyn työn arvostaminen. Tavoitteena on tehdä esteettisiä, käyttökelpoisia ja kestäväen kehityksen perusteet huomioivia tuotteita koulun resursien puitteissa. Halutessaan oppilas voi hankkia materiaalit omakustanteisesti.

Oppilasta ohjataan ymmärtämään tekstiilikuitujen ja -tuotteiden kulutuksen merkitys globaalina ilmiönä. Oppilas oppii hoitamaan, huoltamaan, uudistamaan ja muodistamaan vaatteita. L2 L3 L7.

Sisältö:

8.lk:

- Tuunaus. Oppilas suunnittelee vanhalle vaatteelle tai tekstiilille uuden käyttötarkoituksen. Kurssilla syvennetään tekstiili- ja kuluttajätietoa, mm. tutustumalla tekstiilien kierrätysmahdollisuuksiin. Kurssin alussa vierailaan kierrätyspisteessä.
- Langasta. Oppilas suunnittelee tuotteen tai teoksen valitsemallaan lanka- tai nauhatekniikalla (neulotut sukut, virkattu pipo, punottu vyö jne). Tutustutaan perinkekäsitöihin ja lankojen materiaaleihin.
- Yläosan pukeminen. Oppilas suunnittelee, valitsee materiaalin ja ompelee oman koon mukaisen jakun, takin tai muun yläosan vaateen. Tutustutaan kudottujen kankaiden ja neuloksien rakenteisiin ja hoito-ohjeisiin. Mahdollisesti tehdään ostosmatka kangaskauppaan, vierailu tekstiilinäyttelyyn tai kudonta-asemalle.

9.Ik:

- Asumisteema. Oppilas suunnittelee omaan ympäristöönsä tekstiilituotteen tai -teoksen (matto, tyyne, lampun varjostin jne). Oppilasta ohjataan suunnittelussa pohtimaan estetiikkaa, ergonomiaa ja kestäväää kehitystä.
- Ihmisen kasvu -teema. Jakson aikana tutustutaan vaatteiden materiaaleihin, kokotaulukoihin ja ihmisen kehoon, kasvuun ja mittasuhteisiin vaatesuunnittelun kannalta. Oppilas valmistaa pientä kokoa olevan vaateen tai asusteen (vauvan lapaset tai tossut) haluamallaan tekniikalla. Asusteen lahjoittaminen (esimerkiksi pipokeräykseen vastasyntyneille) on mahdollista.
- Pukeutumisen tie -teema. Oppilas hakee vastauksia teemaan ”Miksi pukeudumme?” -tehtävien kautta sekä ryhmätyönä että yksin. Oppilas suunnittelee vaatekokonaisuuden (esimerkiksi lomavaatetus tai juhlapukeutuminen), johon hän suunnittelee myös käsityön tekniikoilla valmistettavia asusteita. Oppilas valmistaa suunnitelman mukaisen kokonaisuuden tai vain osia valitsemillaan tekniikoilla.

Arviointi:

Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan, ja häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin.

Arvioidaan numeroarvosanalla.

Luokkataso 8. luokka / 1vvh

Lyhyt valinnainen aine arvioidaan sanallisesti:

- OEH Olet saavuttanut tavoitteet erittäin hyvin.
- OH Olet saavuttanut tavoitteet hyvin.
- OMH Olet saavuttanut tavoitteet melko hyvin.
- OS Olet saavuttanut tavoitteet osittain.
- ES Et ole saavuttanut tavoitteita.

MAANTIETO: Tähtitiede

Tavoitteet:

Maantiedon syventävät opinnot. Opitaan tärkeimmät tähtikuviot, löydetään tähtitaivaalta planeettoja, opitaan avaruuden maailmankaikkeuden perusteet sekä aurinkokunnan planeetat.

Sisältö:

Opitaan tunnistamaan tähtikuvioita. Etsitään vastauksia kysymyksiin: Mikä on musta-aukko ja miksi se on niin salaperäinen? Mitä kaikkea avaruudesta löytyy? Onko olemassa maapallon ulkopuolista elämää? Voiko Marssiin perustaa siirtokuntia? Avaruusturismia tulevaisuudessa? Edellä mainittujen aiheiden lisäksi opetellaan käyttämään kaukoputkea, tähtikarttaa ja kiikareita tähtien ja planeettojen löytämiseen. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailu URSA:n tähtitieteelliseen yhdistykseen sekä iltaretkiä lähimaastoon tutkimaan tähtitaivasta.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla. Suoritus voi korottaa maantiedon arvosanaa.

KERHO-OHJAAJAN KURSSI

Tavoitteet:

Harjoitella ja oppia ryhmänohjaustaitoja ja organisointikykyä, jotta oppilas pystyy ohjaamaan alakouluikäisille oman vapaavalintaisen kerhon työparin kanssa.

Sisältö:

Harjoittelemmme ryhmänohjaus-, johtamis-, organisointitaitoja. Lisäksi teemme alakoululaisille suunnatun kerhon kerhosuunnitelman sekä hankimme tarvittavat tavarat kerhon pitämiseen.

Kurssin suoritettuaan oppilas pystyy työparin kanssa pitämään itse suunniteltua kerhoa alakouluikäisille oppilaille.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

KOTITALOUS: Leivonnan perusteet

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on oppia eri taikinatyyppien erot, oppia tekemään leivonnaisia eri taikinatyypeistä sekä käyttämään tyypillisiä leivonnan menetelmiä ja työvälineitä.

Sisältö:

Perehdymme erilaisiin taikinatyyppeihin ja leivontamenetelmiin sekä opettelemme käyttämään tyypillisiä leivonnan työtapoja ja -välineitä. Tutustumme myös ajankohtaiseen kalenterivuoden perinneleivonnaisiin.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

KUVATAIDE: PIMA eli piirustus ja maalaus

Tavoitteet: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Kerrataan ja syvennetään vanhoja tietoja ja taitoja sekä opetellaan uutta, haastetaan itseä uteliaaseen ja ennakkoluulottomaan ja kokeilevaan kuvantekemiseen, kuvakulttuurin tutkimiseen oman näköisen tekemisen hengessä. Laaja digitaalinen tekeminenkin on mahdollista.

Piirustus- ja maalaustaitojen tekninen kehittäminen. Mielikuvituksen kehittäminen.

Omien tavoitteiden asettaminen, prosessin kuvaaminen ja oppimisen arviointi.

Sisältö:

Kokeillaan piirtämisen ja maalaamisen monia tekniikoita laajemmin kuin 7. luokalla. Monenlaiset kuvakulttuurit, aikalaisaite ja mielikuvitus ovat oman työskentelyn lähteenä.

Saatetaan käydä aiheeseen sopivassa näyttelyssä tai retkillä tai osallistua monialaiseen oppimiskokonaisuuteen.

Kurssilla otetaan huomioon myös oppilaiden toiveita. Mikäli nousee toiveita muistakin tekniikoista kuin piirtäminen ja maalaaminen, voidaan toteuttaa niitäkin.

Voidaan tehdä myös jotain yhteistä, pareittain tai yksin ja osallistua monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

LIIKUNTA: Pelikurssi

Tavoitteet

Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan, jotta oppilas osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri välineillä, eri vuodenaikoina ja eri liikuntamuodoissa.

Ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteilla sekä ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista.

Ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätelemään toimintaansa ja tunnelmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen.

Tutustuttaa oppilas yleisten liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, tietoihin ja taitoihin, jotta hän saa edellytyksiä löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia. L3, L6, L2, L7.

Sisältö

Kurssilla on käytössä kaikki koulun välineet eri maila- ja pallopelien pelaamista varten. Oppilaat pääsevät itse suunnittelemaan kurssin sisällön sekä vastaamaan erilaisten viitepelien kehittelystä. Tällä kurssilla opettelemme joukkuepelaamisen taitoa sekä reilun pelin henkeä. Pelaamme niin ulkona kuin sisällä vuodenajasta riippuen. Opettelemme myös tuomaroinnin alkeita. Mahdollisuuksien mukaan pyrimme saamaan kokemuksia uusista lajeista vierailevien ohjaajien kautta.

Arviointi

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

LIIKUNTA: URHEA yleisvalmennuskurssi

Kurssi on jatkoa 7.lk liikunnan lyhytvalinnaiseen.

Tavoitteet:

8. luokan kurssilla kehitetään 7. luokalla harjoiteltuja liikkumistaitojen ja tasapainotaitojen perusliikemalleja haastavimmiksi yhdistäen niihin välineenkäsittelyä. Harjoittelussa pyritään monipuolisuuteen ja kehitetään erityisesti kehon heikompa puolta.

Fyysisistä osa-alueista painottuvat kestävyys ja nopeus. Tunnit sisältävät paljon liikettä ja nopeusosio on mukana kaikilla tunneilla. Toiminnallinen liikkuvuusharjoittelu on kiinteä osa harjoitusten alkua ja loppua.

Sisältö:

Oppituntien tavoite on tukea urheilusta innostuneen nuoren kasvua terveeksi urheilijaksi ja luoda valmiuksia tulevaisuuden vaativampaa harjoittelua varten. Tunnit syventävät oppilaan ymmärrystä omasta osaamisesta ja tavoista harjoitella taitoja ja ominaisuuksia sekä kannustavat omatoimiseen harjoitteluun.

Arviointi

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

MUSIIKKI

Tavoitteet:

Oppilas kehittää musiikillisia taitojaan laulaen, soittaen ja musiikkitekologiaan tutustuen. Työskentelyssä pyritään äänenkäyttötaitojen kehittämiseen, ilmaisullisen rohkeuden kasvattamiseen, sekä tavoitellaan oppimisen iloa ja myönteisiä musiikkikokemuksia. L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Sisältö:

Kurssilla pääset vahvistamaan omia musiikillisia kiinnostuksen kohteita. Kurssilla lauletaan yhdessä ja soitetaan bändisoittimia. Ohjelmistosta neuvottelemme yhdessä ja valitsemme eri tyyliä kappaleita, jotka voivat olla päivän hittejä, kiinnostavia klassikoita tai muuten vain hyviä biisejä. Musiikkitekologian kautta pääset tutustumaan äänentoistolaitteisiin ja luomaan musiikkia tietokoneavusteisesti. Kurssi on raikas tuulahdus kaikille musiikista pitävälle.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

TEKSTIILITYÖ: Kivat käsityöt

Tavoitteet:

Oppilas suunnittelee omaa työskentelyään.

Oppilas osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja.

Oppilaan tavoitteet ovat realistisia ja hän työskentelee käsityöprosessin mukaisesti.

Oppilas arvioi realistisesti oppimistaan.

Oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja tekniikoita ja osaa käyttää niitä valmistaessaan suunnittelemaansa tuotteita tai teoksia.

Oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja esittää ideansa selkeästi ja esteettisesti, toimivuus huomioiden.

Oppilas osaa arvioida riskejä ja vaaroja sekä toimia niitä välttämällä.

Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa yksin ja yhdessä toisten kanssa suunnittelussa, käsityöprosessin dokumentoinnissa ja itse käsityön tuottamisessa.

Oppilas osaa esimerkkien avulla kuvailla kädentaitojen merkitystä arjessa, yhteiskunnassa ja työelämässä.

Oppilas osaa perustella käsityön merkityksen kestäväälle elämäntavalle ja tehdä valintoja perustelujensa mukaisesti.

Sisältö:

Kassikursilla tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa. Oppilas valmistaa tuotteen tai teoksen oman suunnitelman pohjalta. Oppilas suunnittelee ja valmistaa kursilla ”säilyttimen” esimerkiksi kirjoja, kyniä, harrastusvälineitä tms. varten. Säilytin voi olla kassi, pallopussi, käsilaukku, ipad-suojus, ompelukoneen suojus tai jonkin muun esineen tai asian suojus.

Oppilasta ohjataan kierrätysmateriaalien ja uusien materiaalien ja -tekniikoiden käytötapoihin. Oppitunneilla tutustutaan mm. elektronisen ompelun, 3D-tulostamisen tuomiin mahdollisuuksiin käsitöissä.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

YRITTÄJYYS

Tavoitteet:

Yrittäjämäinen asenne

- Oppilas kantaa vastuuta omasta yrityksestään
- Oppilas on sinnikäs ja yritteliäs, hän hyväksyy mahdolliset virheet osaksi oppimisprosessia

Yrittäjämäiset taidot

- Oppilas hallitsee ryhmätyötaidot yrityksen ideoinnissa, idean toteuttamisessa ja yrityksen toiminnoissa
- Oppilas oppii suunnitelmallista projektityöskentelyä
- Oppilas oppii esiintymistaitoja, esimerkiksi messuilla ja asiakastapaamisissa

Yrittäjänä toimiminen

- Oppilas oppii perustaidot yrityksen aloittamisessa, tuotteiden tai palveluiden myynnissä, markkinoinnissa ja kehittämisessä sekä kirjanpidossa
- Oppilas oppii arvioimaan yritystoiminnan riskejä ja osaa tarvittaessa varautua niihin.

Sisältö:

Oppilas muuttaa omat ideat toiminnaksi yhdessä muiden kanssa perustamalla oman, ihan oikealla rahalla toimivan yrityksen lukuvuoden ajaksi. Vuosi sisältää mm. yhdessä ideointia, omien ideoiden toteutusta, ryhmätyötä, myyntiä, markkinointia, messukäyn-
tejä ja projektityöskentelyä. Valinnainen aine antaa oppilaalle turvallisen ympäristön

kokeilla omia yrittäjäominaisuuksia, luovuutta, innovaatiokykyä ja riskinottoa, sekä kykyä suunnitella ja johtaa toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hauskaksi oppimisen tekee se, että oppilaat pääsevät käyttämään omien harrastustensa tai kiinnostustensa perusteella saatua osaamistaan yrityksissään, ja kenties onnistuvat saamaan samalla hieman taskurahaa.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

TEPPO

Tavoitteet:

Tavoitteena on kehittää oppilaiden työelämätaitoja ja työelämätuntemusta. Työskentelyn tavoitteena on, että oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteitaan sekä saa valmiudet suunnitella omaa opiskelu- ja urapolkuaan. Teppo-valinnaisineen tavoitteena on edistää oppilaan ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja (L1), arjen taitojen hallintaa (L3), tieto- ja viestintäteknologista osaamista (L5) sekä työelämätaitoja ja yrittäjyyttä (L6).

Sisältö:

Teppo-valinnaisaineessa tutustutaan monipuolisesti työelämään liittyviin teemoihin. Oppitunneilla tehdään työelämätaitoja kehittäviä harjoitteita yksin ja pienryhmissä. Oppimisessa hyödynnetään myös työelämän toimijoiden vierailuja erilaisiin ammatteihin ja urapolkuihin tutustumisessa. Lisäksi oppitunneilla suunnitellaan, arvioidaan ja jaetaan kokemuksia työssäoppimisjaksoista muiden oppilaiden kanssa.

Arviointi:

Arvioidaan sanallisesti viisiportaisella asteikolla.

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET TUNNIT

Luokkataso: 8. – 9. luokka / 2vvh

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opettettävien taide- ja taitoaineiden opetusta ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta.

Kotitalous

Tavoitteet:

Tavoitteena on arjen hallinnan kokonaisvaltainen kehittäminen. Pyrimme siihen, että oppilaat oppisivat taitoja, joita tarvitaan, kun siirrytään itsenäiseen elämään.

Sisältö:

Kerrataan ja syvennetään 7. luokalla opittuja tietoja ja taitoja sekä valmistetaan vaihtelevia monipuolisia ruokia ja leivonnaisia. Kurssilla vahvistetaan ruoanvalmistus- ja leivontataitoja sekä laajennetaan elintarviketuntemusta tutustumalla mm. uusimpiin ruokatrendeihin. Lisäksi perehdytään itsestä huolehtimiseen, käytännön asumistaitoihin, kuluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin, oman rahankäytön hallintaan sekä erilaisen elämänkaaren juhlien järjestämiseen. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa sisällöllisiin painotuksiin ja työmenetelmiin.

Arviointi:

Arviointi perustuu päättöarvioinnin kriteereihin.

Peruskuvista

Tavoitteet: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Tällä kurssilla jatketaan siitä mihin 7.luokalla jäätiin eli syvennetään monipuolisesti 7. luokan tietoja ja taitoja. Lisätään tietoisuutta kuvataiteen monialaisuudesta, ilmiöistä sekä erityisesti aikalaistaiteesta. Harjoitetaan silmän ja käden yhteistyötä sekä kuvallista ajattelua monipuolisesti erilaisten tekniikoiden parissa. Taitoa ei tarvita, motivaatiota kylläkin ;)

Sisällöt esim:

- piirtäminen ja maalaaminen
- arkkitehtuuri, muotoilu, kolmiulotteiset tekniikat
- elokuva, valokuva, video
- digitaalinen kuva
- taiteen historia, nykyaide

- pyritään järjestämään yhteisiä projekteja yli ainerajojen, esim. draama-ryhmän kanssa
- mahdolliset näyttely- tai työpajaretket
- portfolio työskentely

Arviointi:

Arvioinnin perusteena ovat oppilaan kiinnostus ja pitkäjänteisyys oman taiteellisen työskentelyprosessin kehittämiseen. Oppilas tuottaa portfoliosa työskentelystään. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Käsityö

Tavoitteet:

Oppilas suunnittelee ja valmistaa erilaisia käsityötuotteita tai -teoksia sekä oppii arvioimaan omaa työskentelyä yksin tai ryhmässä. Käsityötekniikat ja materiaalit hän valitsee itse kuhunkin työhönsä sopivaksi. Tekniikat hän saa valita perinteisten teknisen-, tekstiilikäsityön sekä uusien käsityö- tai muotoilutekniikoiden joukosta. Oppilas hallitsee siis käsityöprosessin alusta loppuun. Oppilas tutustuu uusiin työvälineisiin, työtapoihin ja materiaaleihin. Hän oppii käyttämään niitä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, parhaimmillaan innovaatioiden kehittämisessä.

Oppilas omaksuu kestäväen elämäntavan periaatteet. Hänestä kehittyy tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen, joka arvostaa itseään tekijänä ja jolla on taito käsityöilmaisuuksiin sekä halu ylläpitää ja kehittää käsityökulttuuria.

Sisältö:

Käsityö on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa tekemistä. Oppilaan omat kiinnostuksen kohteet painottuvat tuntisisällöissä.

Käsityön sisältöjä:

- Tuotesuunnittelu (innovointi) L1
- asumisen, liikkumisen ja pukeutumisen yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja teknologiseen kehitykseen perehtymistä (muotoilu) L2 L3 L5
- erilaisten muokaus-, yhdistämis- ja materiaalien käsittelytapojen harjoittelua L1 L4
- Perinteisten ja uusien materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilua L2 L4
- ohjelmoinnin harjoittelua tuotesuunnittelussa L5
- käsityöprosessin dokumentointia tieto- ja viestintäteknologisin keinoin L5
- laadukkaiden, toimivien, ekologisesti ja eettisesti kestävien tuotteiden ja teosten valmistamista L7

- Monipuolisten ja tarkoituksenmukaisten työvälineiden, koneiden ja laitteiden hallintaa L3 L4
- työturvallisuuteen perehtymistä, työn vaarojen sekä riskien arviointia L3
- yrittäjämäistä oppimista, yrittäjyyteen ja järjestöyhteistyöhön tutustumista esimerkiksi opintokäynneillä tai yritysvierailuilla L6 L7
- käsityöosaamisen merkityksen pohtimista työelämälle L6
- hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen edistämistä arjessa L7

Arviointi:

Oppilas saa jatkuvaa ja monipuolista palautetta edistymisestään ja osaamisestaan. Arviointiin kuuluu myös itse- ja vertaisarviointi. Arviointi perustuu päättöarvioinnin kriteereihin.

Liikunta

Tavoitteet: ja sisältö:

Samat tavoitteet ja sisällöt kuin 7. luokalla alkavassa perusliikunnassa

Arviointi:

Liikunnan arviointi perustuu fyysisen-, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin. Arvioinnin kohteina ovat oppiminen ja työskentely, joten fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena. Move!-mittausten tuloksia ei käytetä oppilaan arvioinnin perusteina. Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä siten, että oppilailla on mahdollisuus osoittaa parasta osaamistaan. Oppilaita ohjataan itsearviointiin. Arviointi perustuu päättöarvioinnin kriteereihin.

Musiikki

Tavoitteet:

Pitkän musiikin kurssilla musisoidaan yhdessä äänenkäytön ja instrumenttien hallintataitoja kehittäen. Ohjelmaan kuuluu myös musiikkiliikuntaa, elämyksellistä kuuntelua ja keskustelua sekä pohdiskelua musiikista taiteenlajina. Huomiota kiinnitetään myös musiikkiin hyvinvoinnin välineenä sekä ääniympäristön turvallisuuteen. Työskentelyssä pyritään oppimisen iloon sekä myönteisiin musiikkikokemuksiin. Kurssilla luodaan edellytyksiä monipuoliseen musiikilliseen toimintaan, oman musiikillisen osaamisen laajentamiseen sekä luodaan pohjaa elinikäiselle harrastamiselle. L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Sisältö:

Musiikin opiskelussa vietetään aikaa ja rentoudutaan musiikin parissa soittaen, laulaen ja musiikkia luoden. Sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla oppilas voi valita

kaksi instrumenttia, joihin syventyä. Kahdeksannella luokalla tutustutaan kevyen musiikin genreihin ja näyttämömusiikkiin musisoiden sekä kuunnellen. Yhdeksännellä luokalla käväistään mm. klassisen musiikin ja jazzin maailmassa sekä valitaan itseä kiinnostava aihe miltä tahansa musiikin alueelta, josta valmistetaan lopputyö. Suurin osa musisointiajasta vietetään kuitenkin ajankohtaisen bändimusiikin parissa. Tarvittaessa voi myös saada syvempää tietoa musiikin teoriasta. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia myös tieto- ja viestintäteknologian käyttöön. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan taide- ja kulttuurilaitosten tai muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia. Valinnaiseen musiikkiin kuuluu olennaisena osana erilaisten esitystilanteiden järjestäminen koulun tilaisuuksiin. Esiintyminen on kuitenkin vapaaehtoista. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Arviointi:

Musiikin arvioinnissa painottuvat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toimiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Kurssi on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa musiikkia ja se arvioidaan osana musiikin päättöarviointia. Arvioinnissa noudatetaan musiikin päättöarvioinnin kriteereitä.

Luokkataso: 9. luokka / 1vvh

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden opetusta ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta. Arviointi perustuu päättöarvioinnin kriteereihin

KOTITALOUS

KUVATAIDE

KÄSITYÖ

LIIKUNTA

MUSIIKKI